

therapeut. Het lezen van dit boek kan mensen met huwelijksproblemen verder helpen (zeker als ze er beiden voor openstaan). Ik denk dat ook christelijke hulpverleners

er iets aan kunnen hebben, om te voorkomen dat zij alleen maar door een therapeutische bril kijken naar hun cliënten met relatieproblemen.

Man en vrouw dromen hun eigen dromen en de partner is ervoor om die te helpen verwezenlijken

Verticaal verankerd

„Op een gegeven moment heb je in je relatie meer nodig dan dezelfde interesses en wederzijdse verliefdheid. Ik ben er steeds meer van overtuigd geraakt dat een huwelijk verticaal verankerd moet zijn, voordat het horizontaal wordt vastgelegd” (Paul Tripp).

ezus van Nazareth

een betweterig rationalisme.”

Het is in veel opzichten dus een verademing om dit boek te lezen. Het is ook daarom te betreuren dat de paus zo'n uitzonderlijke positie inneemt onder de theologen.

Ratzinger beschrijft de persoon en het spreken en handelen van Jezus op een zorgvuldige manier. De beschrijving krijgt hier en daar zelfs het karakter van een hymne. De melodie daarvan is als voluit katholiek te herkennen. En dan wel katholiek in de eigenlijke betekenis van het woord: dit is de belijdenis van alle christenen over de gehele wereld verspreid. Het "algemeen geloof" blijkt de hartelijke instemming van deze paus te hebben.

Hier en daar heeft het boek iets meditatiefs. Vooral in de uitstapjes die Ratzinger maakt naar aanleiding van bepaalde woordbetekenissen vanuit het Grieks. Zo wordt de weg naar Jeruzalem ("omhooggaan") verbonden met de weg van kruis, opstanding en hemelvaart,

een "omhooggaan" van Jezus. Interessant is ook de verbinding in Handelingen 1:4 ("samenvergaderd") met de betekenis van "zout" in de wetten van Mozes.

Niet alleen deze uitstapjes, maar ook de soms geladen zinnen nodigen uit tot verder mediteren. „De waarheid is van buitenaf gezien machteloos in de wereld, zoals Christus volgens de maatstaven van de wereld machteloos is: Hij heeft geen legioenen. Maar net zo, in zijn onmacht, heeft Hij macht en alleen zo wordt de waarheid telkens opnieuw macht.”

Kan uit Rome iets goeds komen? Blijkbaar wel. Het blijkt zelfs dat mensen die zich toeven met de naam gereformeerd (of evangelisch) roomser kunnen zijn dan de paus als we bijvoorbeeld letten op de betekenis van de voetwassing in Johannes 13. Natuurlijk zijn er bij dit "roomse" boek kanttekeningen te maken. Dat betreft niet alleen de momenten waarop het sacrament van de eucharistie ter

sprake komt („woorden waarmee brood en wijn veranderen") en de positie van Maria (over de kerk waarin „het mysterie van Maria zich in de geschiedenis verder ontvouwt"). De kritische kanttekeningen die gemaakt kunnen worden, zijn breder. Dan gaat het ook om een te massief spreken wanneer het gaat om het verworven heil. Men kan bijvoorbeeld op grond van Johannes 12:32 niet zeggen dat Jezus alle mensen in Zich opneemt. Een uitdrukking als het „voortgaan van de incarnatie van de Logos", namelijk in de kerk, is eveneens omstreten. Wanneer de moordenaar aan het kruis ter sprake komt, kan dit niet zonder de belijdenis „wij ontvangen straf naar wat wij gedaan hebben" ter sprake te brengen.

We hebben nog wat te goeden van de paus. Een brochure over de "kindheidsverhalen" van Jezus staat nog op stapel. Het einde zal ook hier licht werpen op het begin.

verschenen

"De file, dat ben je zelf", door Hans van Lint en Vincent Marchau; uitg. Publikatieburo Bouwkunde, Delft; ISBN 978 90 5269 394 1; 246 blz.; € 15,-.

Praktisch boek waarin wetenschappers ingaan op allerlei aspecten van verkeer en vervoer, zoals de kilometerheffing, verkeersveiligheid en het ontstaan van files.

"Lachen in de regen. 88 verhalen", door André F. Troost; uitg. Boekencentrum Zoetermeer; ISBN 978 90 239 2625 2; 286 blz.; € 16,50.

Bundel met verhalen van de predikant en publicist dr. André Troost, gebaseerd op ervaringen uit de praktijk van het pastoraat, met het bestuderen van de Bijbel of het voorbereiden van een preek.

"Madeleine. De verdwijning van onze dochter en de voortdurende zoektocht naar haar", door Kate McCann; uitg. Boekerij, Amsterdam; ISBN 978 90 225 6029 7; 365 blz.; € 19,95.

De Britse Madeleine McCann (destijds 3,5 jaar oud) verdween op 3 mei 2007 spoorloos uit het vakantieappartement in Portugal waar zij met haar ouders verbleef. In dit boek beschrijft Madeleines moeder haar kant van het verhaal. De ouders van Madeleine McCann golden enige tijd als verdachten in deze zaak. De opbrengst van het boek wordt gebruikt voor de zoektocht naar Madeleine.

"Handboek natuur en fotografie", door Bart Siebelink en Edo van Uchelen; uitg. KNNV Uitgeverij, Zeist; ISBN 978 90 5011 366 3; 253 blz.; € 29,95.

Handboek waarin de auteurs iedereen die plezier beleeft aan het fotograferen van de natuur de helpende hand willen bieden. Bevat oefeningen en tips voor onder meer het benaderen van dieren en voor het maken van verrassende beelden.

"Als in een spiegel. Vrede, kennis en gemeenschap op het Antwerpse Landjuweel van 1561", door Jeroen Vandommele; uitg. Verloren, Hilversum; ISBN 978 90 8704 233 2; 406 blz.; € 39,-.

Literair-historische studie over van het Landjuweel van 1561, de grootste rederijkerswedstrijd van de zestiende eeuw. De bijdragen aan het Landjuweel hielden het publiek een spiegel voor waarin het verschillende visies op de mens en zijn leef- en denkwereld kon ontdekken.

"Oostelijk Duitsland. Land van Luther, Goethe en Bach", door Katharina Kunter, uitg. Meinema, Zoetermeer; ISBN 978 90 211 4269 2; 227 blz.; € 21,50.

Reisgids waarin Katharina Kunter onder meer laat zien waar de Matthäus Passion is ontstaan, waar Goethes Faust tot leven kwam en aan welke kerkdeur Luther zijn stellingen spijkerde. Ook wijst ze op interessante vakwerkstadjes, oude kloosters en kunstschatten in Oost-Duitsland.

"Saar en Jop. Over identiteit, vriendschap en intimiteit", door Arjet Borger-Korf en Marieke ten Berge; uitg. Ark Media, Amsterdam; ISBN 978 90 3383 133 1; € 11,95.

Kinderboek over Saar en Jop, die een nachtje gaan logeren en samen spelen. Bevat vragen voor kinderen van 3 tot 4 jaar en 5 tot 6 jaar, waardoor ouders met kinderen in gesprek kunnen gaan over identiteit, vriendschap en intimiteit.

"Over de Waal. Waalbrug Nijmegen 1936-2011", met bijdragen van Paul van der Heijden, André Stufkens, e.a.; uitg. Vantilt, Nijmegen, ISBN 978 90 8145 002 7; 239 blz.; € 25,- (na 1 sept. € 29,50).

Portret van een brug die uitgroeide tot een icoon van Nijmegen, de Waalbrug. Aan de totstandkoming gingen jaren van overleg en debatten vooraf. Daarbij speelde Kees Ivens een belangrijke rol. Het boek beschrijft ook de geschiedenis van andere Nijmeegse oeververbindingen. Bevat meer dan 200 afbeeldingen.